CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN
SURAT.

Manuscripts Library

S.D.P.B

Coll. No. 408

Title Surya Vrata

CHUNILAL GANDHI VIDYABHAVAN, SURAT

Shastri Dinmanishankar Pustak-Bhandara

No.: 408 Subject: Pauranic Rit

Title: Sūrya vrata

Author: — Scribe: Śanghajīka

Date of the work: — Date of the Ms.: V.S. १६३५

Place of the work: — Place of the Ms.: —

Size: 9 by 3.8" Extent: 9 foll.

Language: Sanskrit Script: Devanāgarī

Remarks:

केशवजी.

श्रीगणेशायनमः ॥ यस्योदयात्समयेजगतः प्रबोधोयः कर्मसा
क्षीभुवनस्यगोप्ता । अष्टादिव्याधिनाशोयः सभास्करोवोदुरितंवि
हन्यात् ॥१ सौरधर्मेमाधवतुवशिष्ठसंवादे । माधवतउवाच । भगव
न्व्यासिनःश्रेष्ठ कथयस्वप्रसादतः ॥२ रवेर्ज्ञातुंश्रोतुमिच्छामिव्रतं
पापप्रनाशनं । सर्वकामप्रदंचैवसर्वामयविनाशनं । पूजार्घदान
सहितंनैवेद्यंप्राशनान्वितं ॥३ एतत्कथययत्सर्वंप्रयत्नोयादिमेवि
त्तो । वशिष्ठोवाच । शृणुराजन्प्रवक्ष्यामियज्रहीव्रतमुत्तमं ॥४ सर्वका

मप्रदंपुंसांअष्टादिव्याधिनाशनं । नोनोस्त्रक्तिकरंराजन् भुक्तिमु
क्तिप्रदायकं ॥५ यस्योदयेसुरगणान्मुनिसंघसचारणाः ॥ दैत्य
दानवयक्षाश्चअर्चंतिसततंचनं ॥६ यस्योदयेस्याप्सवानांप्रबो
धनंपसनम । पृथिव्यांतुत्सपकर्मात्तिव्रतराजन्सुविस्तरं ॥७
पूजार्घप्राशनंदानंनैवेद्यंश्रणुतव्रतः । सर्वतीर्थेषुयत्पुण्यंस
र्वयज्ञेषुयत्फलं ॥८ सर्वदानेनतपसायत्पुण्यंसमवाप्यते । व्रतस्य
नियमंकुर्यात्प्रातःस्नानेनराजेंद्र पत्पुण्यंरविवासरे ॥९ मार्गशीर्षा
दिमासेषुद्वादशस्वपिरूपकैः । व्रतस्यानियमंकुर्यान्संप्राप्तेर

विवाकरे ॥१०॥ सूर्यव्रतं करिष्यामि यावद्वर्षं दिवाकर। व्रतस्यैतस्य सर्वतां
यातु प्रसादात्तव भास्करः ॥११॥ नियममंत्रः ॥ ततः प्रातः समुत्था
य नद्यां तु विमले जले। स्नात्वा संतर्प्य देवांश्च पितृंश्च वसुधाधिपः ॥
॥१२॥ उपलिप्य शुचौ देशे सूर्यं तत्र समर्चयेत्। संलिख्य तत्र पद्मं तु
द्वादशारं सकर्णिकं ॥१३॥ ताम्रपात्रे तु संस्थाप्य रक्तचंदनवारिणा। त
त्र संपूजयेद्देवं दिननाथं सुरेश्वरं। मासे मासे च ये राजन् विशेषास्तान् शृ
णुष्व वै। मार्गशीर्षे यजेन्मित्रं सात्विके राघसत्तम ॥१४॥ नैवेद्यं तंदुला
न्दद्यात्साज्यान् सगुडान् साधा। पत्रत्रयं तु तस्यां तु प्राश्य तिष्ठेज्जितेंद्रियः ॥१६

द्याद्विप्राय भोज्यं तु दक्षिणासहितं तत। पौषे विष्णुमभ्यर्च्य नैवेद्यं शर्करा
स्वधा ॥१७ बीजपूरं तथा चैव घृतं प्राश्य घृतपलत्रयं फाल्गुने सूर्यमभ्यर्च्य जं-
बीरार्घप्रकल्पयेत् ॥१८ माघे वरुणनामानं संपूज्याज्यं तिलाखुंडा। अपि
त्वा तथाज्जनतः सम्यक् नैवेद्यमुत्तमं ततः फलं ॥१९ दानं तदेव दद्यात्तु प्राश्यं
तुष्टितिलत्रयं। फाल्गुने सूर्यमभ्यर्च्य बीजं राघ्र्यं प्रकल्पयेत् ॥२० पलत्र
यं दधिप्राश्यं नैवेद्यं संघृतं दधि। दधि तंडुलदानं तु भोजनं सगुडा
कृतं ॥२१ चैत्रे भानुनामानं संपूज्या नैवेद्यं घृतपूरिका। फलं तु दाडिमं तै
प्राश्यं दुग्धपलत्रयं ॥२२ विप्राय भोजनं दद्यात्समिष्टान्नं तु सदक्षिणां ॥ वै

शाकेन पनः कृत्वा माखभंसघृतं स्मृतं ॥२३॥ अथ वैशाखे दद्याद्द्राक्षायाः प्राशयेद्गो
मयं स्मृतं । दद्यान्माखान्नदानं च सघृतं वै सदक्षिणं ॥२४॥ ज्येष्ठे यजेद्दा
मोदरं नैवेद्यमष्टगं स्मृतं ॥ अर्घ्यं च सहकारेण प्राशयं कृत्वा जलत्रयं ॥२५
दध्योदनसमायुक्तं भोजनं ब्राह्मणाय च ॥ आषाढे रविमभ्यर्च्य चित्रपाचिवी
टकं तथा ॥२६॥ विप्राय भोजनं दद्यात् प्राशानेमचरित्रयं ॥ गजस्तिमानू श्रा
वणे मासि सृंगीफलमेव च ॥२७॥ मुक्तिचयं च सक्तूनां प्राशनं शेनदधृतं ॥ वि रा
विप्राय भोजनं दद्यात् दक्षिणासहितं नृप ॥२८॥ पमोजाद वैदपूज्यां कल्
ष्मांडं नंदुलाज्यकं ॥ गोमूत्रप्राशनं प्रोक्तं ब्राह्मणे भोजनं तथा ॥२९॥ हिरण्य ३

एर्वान्ह—श्रर्ध

रेताधिने वै व नैवेद्यं शर्करास्मृता । दाडिमे चापिदानं च प्राशयं खांड फलत्रयं ॥
॥३०॥ विप्राय परमान्नं स्मात् भोजनं शालिशर्करा दिवाकरकार्तिके वरं न्नाया ।
फलमेव च ॥३१॥ पापघ्नं चैव नैवेद्यं पायसं प्राशनं स्मृतं । एवं समाख्यातं उद्याप ब्र
नं समाचरेत् ॥३२॥ ततो गुरुवरं गत्वा गच्छन्तीया च रणा च गो उद्यापनं करिष्ये
इमागत्य मम वेश्मनि ॥ ३३॥ मासैकेन स्वर्णेन प्रतिमां कारयेद्बुधः रथौपम र
या कार्याः सर्वोपस्करयुतैः ॥ अपाद्विदशपत्रे अष्टकमलं रक्ततंदुलैः ॥ स्थापयेद
र्पितां कुंभे पंचरत्नसमन्वितं ॥३४॥ तस्योपरि न्यसेत्पात्रं ताम्रं तंदुलपूरितं ॥
रक्तवस्त्रसमाछिन्नं पुष्पमालाभिर्वेष्टितं ॥३५॥ पंचामृतेन संस्थाप्य म

तारणपूर्वकं। प्रतिष्ठां तु ततः स्यात् गजादेवस्य कारयेत्॥ ३७ वंदनैः कुसुमैः रंभैः
विविधैः फलैः संतवैः॥ अर्घ्यं धूपं दद्यात् नैवेद्यं ताम्बूलं पान तो॥ ३८ वर्द्धनी तत्र
तंत्र स्थापयेद्देवं संनिधौ। अंकि... गायावस्त्र युग्मं तु वौ कुंभं तु महीयते॥ ३९ प्रतिप
त्रे तु संपूज्य सूर्यो द्वादशनामभिः॥ मित्रो विष्णुश्च वरुणो सूर्यस्तपन एव च॥ ४०
भानुर्हंसो रविः पूज्यो गभस्तिमान् यमस्तथा हिरण्यरेता दिनकरः पूजा कार्या
प्रयत्नतः॥ ४१ मध्ये सहस्र किरणं संपूज्य सहैया सत पत्र पुष्प फलै दीपैर्धूपैर्नै
वेद्य संयुतैः॥ ४२ नालिकेरेण चैवार्घ्यं दद्यो देवस्य भक्तितः॥ मंत्रेणानेन सर्वो
द्व्रतस्य परिपूरयेत्॥ ४३ नमस्ते सहस्रकीर्ण सर्वव्याधि विनाशक गृहाणा

र्घं मया दत्तं संध्यायासहितो रवे॥ ४४ अर्घमंत्रः॥ आरात्रिकं च नमस्कृत्य गजा
संकुलमेव च। संकल्पं च ततः श्राद्धं कार्यं विस्तरं देवतं॥ ४५ ब्राह्मणान् भोज
येद्भक्त्या मिष्टान्नैर्द्वादशात्मनो। दक्षिणां भोजनं देयं परिधान्य स्तथैव च॥ ४६
विप्रेभ्यो दक्षिणा देया समन्त्यश्व गादितिः॥ ४७ पाहारो दिनस्यैव गुरुवेश्म
नि पादयेत्॥ ४७ गुरुवत्रैव सतोष्य ब्राह्मणांश्च विसर्जयेत्। मंत्रहीनं
क्रियाहीनं विधिहीनं जयत्नम तं॥ ४८ सर्वं संपूर्णतां यातु त्वत्प्रसादाद्देव प्रभो
परस्ता॥ अनुक्रियै गुरुर्विप्रान् भोजनं तु समर्पयेत्॥ ४९ रघौ चबंधुभिः यवी
ध्याये देवं दिवाकरं एवं यः कुरुते धीमान् विघ्नशाकां विवर्जितः॥ ५० सर्वं

तमहाराजेन्द्रनस्यातुल्यफलश्रुणु ॥ब्राह्मणो लभते विद्यां क्षत्रियो राज्यमाप्नु
यात् ॥५१॥ वैश्यो धनसमृद्धिं च शूद्रस्सुखमाप्नुयात् । अपुत्रो लभते पुत्रां
कुमारी लभते पतिं ॥५२॥ रोगात्तो मुच्यते रोगान्बद्धो मुच्येत बंधनात् ॥ यं यं
काममपते कामं तं तं स्य लभति ध्रुवं ॥५३॥ यद्दिष्टं श्रुणु वाङ्क्ष्याहिवकविशेन्नृपो
त्तमः ॥ सर्वान्कामानवाप्नोति प्रसादाद्भास्करस्य च ॥५४ इति श्री या
र धर्मे संपूर्णं स्तूर्यव्रतं ॥ संवत् १६३८ वर्षे मार्गशिर वदि १४ गुरौ ढाशं
घजीकेन लिखितं ॥ ॥भास्कराय नमः॥ ॥शुभंभवतु॥

५